

Till Egendomsutskottet och Stiftsstyrelsen Luleå Stift

2023-02-20

Kommentar till Motion 1: Beredningens förslag, stycke 1, angående efterlevnad av lagstiftning samt certifiering.

Länsstyrelsen kontrollerar enbart i undantagsfall avverkningsanmälda områden i fall att det är områden som redan är under utredning för reservatsbildning eller med kända höga naturvärden eller på anmodan av tredje part om man gör en bedömning att det är relevant.

I nuläget har både Länsstyrelserna och Skogsstyrelsen mycket begränsade ekonomiska medel vilket ytterligare minskar deras förmåga och möjlighet till kontroll av lagefterlevnad.

Skogsstyrelsen automatgranskar huvuddelen av de avverkningsanmälningar som kommer in och automatgranskningen fångar inte upp om skogarna är för gamla för att vara lämpliga att avverka, om de är för unga för att vara lagliga att avverka enligt Skogsvårdslagen samt att enbart områden med fridlysta arter går vidare till manuell granskning innebär att egenkontroll är extra viktig. Se domen från Mark och miljödomstolen i Växjö, länk nedan.

Således sker ingen ens i närheten av heltäckande kontroll av de ansvariga myndigheterna vilket lägger ett extra ansvar på den som förvaltar marken. Detta också enligt Skogsstyrelsen då ansvar för att känna till och ta hänsyn till hotade arter ligger på markägaren (eller i detta fall Luleå stift som förvaltar marken i ägaren, svenska statens ställe)

<https://www.skogsstyrelsen.se/lag-och-tillsyn/artskydd/Artskydd-vad-galler/>

Kommentar till Motion 2: Beredningens förslag stycke 2 angående att inte avveckla befintliga contortabestånd.

Naturskyddsföreningens ståndpunkt är att contortan snarast bör avvecklas både av hänsyn till biologisk mångfald och av hänsyn till rennäringen då contorta plantager inte hyser de lavar som är renens främsta mat under vinterhalvåret och dessutom utgör påtagliga flyttinder.

Contortatallen är en invasiv art som inte hör hemma i den svenska skogen. Studier har även visat att träden sprider mer frö och därigenom orsakar större spridning ju äldre de blir därav är det av extra vikt att så fort som möjligt avveckla befintliga plantager.

https://www.slu.se/globalassets/ew/ew-centrala/forskn/popvet-dok/faktaskog/faktaskog11/faktaskog_09_2011.pdf

Kommentar till Motion 3: Beredningens förslag rörande att ingen ytterligare dokumentation bör göras av befintliga naturvärden.

För att både kunna säkerställa att inte höga naturvärden går till spillo och för att kunna bedöma kvaliteten på det arbete som sker bör naturligtvis sammanställning och dokumentation ske samt vara offentlig.

Till Egendomsutskottet och Stiftsstyrelsen Luleå Stift

2023-02-20

Kommentar till Motion 7: Beredningens förslag angående proaktiv kommunikation till församlingar/pastorat

Vi anser att kommunikation naturligtvis bör ske så möjlighet till synpunkter kan ges i en demokratisk, transparent anda som bör kunna verka engagemangs höjande hos medlemmar, anställda och förtroendevalda inom församlingar och pastorat.

Kommentarer till Bakgrund sid 10-19

Kommentarer till stycke 1 sid 10,

Angående Skogsstyrelsens tillsynsuppdrag är det viktigt att känna till hur liten andel av ärendena som granskas av en mänsklig handläggare, 2021 50% enligt Emma Tillberg, Skogsstyrelsen i Norrbottens Norra distrikt som också förklarar att bara 5% av anmälningarna besöks.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrboten/skogsstyrelsen-gor-faltbesok-pa-var-20-e-avverkningsanmalan>

Skogsstyrelsen södra Västerbottens distrikt informerar på sektorsdialog 2024-02-05 med Naturskyddsföreningen att:

“Vi brukar vanligtvis ligga på ca 3% fältbesök. I år har dock siffran för Västerbotten varit exceptionellt låg pga stormen Hans och dispenshanteringen som den tyvärr innebar. År 2023 Västerbotten 41st besökta avverkningsanmälningar/ 5300st anmälningar = 1% fältbesök.”

Och att den automatgranskning som sker missar väldigt stor andel av de fridlysta arter som det är meningen att de ska hitta på grund av väldigt snäva urvalskriterier för när en observation ska kunna ses i deras karttjänst.

<https://skyddaskogen.se/skogsstyrelsen-missar-nastan-alla-fridlysta-arter-naturskyddsforeninge-n-overklagar/>

Torsdagen den 2024-02-15 kom Mark- och miljödomstolen i Växjö med domar i 33 fall där Naturskyddsföreningen överklagat avverkningar.

Kortfattad summering: Domstolen kommer fram till att ”Skogsstyrelsen generellt i sin automatgranskning tillämpar en för grov sållning när det gäller skyddade arter” och att man ”generellt och medvetet underlåter att tillämpa miljöbalken”. Hur vatten påverkas av avverkningen tas heller inte hänsyn till.

Se artikel i DN: <https://www.dn.se/sverige/miljodom-skogsstyrelsen-bryter-medvetet-mot-lagen/>

Till Egendomsutskottet och Stiftsstyrelsen Luleå Stift

2023-02-20

Då skogsvårdslagen saknar sanktionsmöjligheter om inte Skogsstyrelsen eller annan myndighet beslutat om förbud före åtgärden genomförs är lagen i stort sett helt tandlös.

Kommentarer till stycke 2 sidan 10 anger att certifieringarna PEFC samt FSCs syfte är att höja ambitionsnivån i förhållande till lagstiftningen.

PEFCs krav är dels mycket låga och dels finns det vare sig i PEFC eller FSC standarderna några andra sanktionsmöjligheter än att man kan få avvikelser tilldelade för brott mot standarden eller i förlängningen bli uppsagd från certifieringen. Allt som oftast leder klagomål inte till beslut om avvikelser trots brott mot standarden så certifieringarnas betydelse som verksamhetsreglerande verktyg ska ses som ytterst små.

Kommentaren på sidan 14 "dock är kraven enligt certifieringen på att beskriva avsatta de områdena inte särskilt långtgående vilket gör att det inte är en prioriterad arbetsuppgift" visar ju i sig att certifieringens krav är bristfälliga.

S 11, 3§ Kyrkoordningen, angående förvaltning av prästlönetillgångarna:

"Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar."

-Kan fortsatt bruk genom trakthyggesmetoder sägas leva upp till på ett etiskt försvarbart sätt då trakthyggesbruket i nuläget har resulterat i att 9 arter har dött ut i Sverige 6 av dem sedan 1950-talet, 999 skogslevande arter är rödlistade, därav 394 arter som anses vara direkt hotade på grund av trakthyggesbruket?

<https://www.artdatabanken.se/arter-och-natur/Dagens-natur/manga-skogslevande-arter-hotas-av-trakthyggesbruk/>

<https://www.wwf.se/pressmeddelande/kalhyggesbruket-hotar-hundratals-arter/>

På sidan 14, stycke 1 anges anmärkningsvärt nog att hyggesfritt/kontinuitetsskogsbruk skulle vara **intensivare** metoder än trakthyggesbruk. Sant är att det kräver större arealer för att leverera samma virkesmängd men då missförstår man hela poängen med att bedriva en annan form av skogsbruk dvs att man kan få ut mera pengar på att avverka mindre mängd virke om man inriktar sig på att skörda enbart de träd som är avverkningsmogna då timmerpriserna är mycket högre än massavedspriserna plus att man i princip helt slipper det återkommande behovet av att investera i kostsamma åtgärder som markberedning, plantering och gallring som krävs efter en kalavverkning av ett område. Förutom ekonomiska vinster ger hyggesfritt en mycket mindre påverkan på den biologiska mångfalden och bryter inte den skogliga kontinuitet som väldigt många hotade arter kräver. Vilket bör ligga helt i linje med kyrkans åtagande enligt 3§ Kyrkoordningen, angående förvaltning av prästlönetillgångarna:

"Tillgångarna ska därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar."

Om ekonomi och hyggesfritt skogsbruk. <https://www.youtube.com/watch?v=8rDM-sm83v8>

Till Egendomsutskottet och Stiftsstyrelsen Luleå Stift

2023-02-20

Här kan man få mer information om hyggesfritt skogsbruk <https://plockhugget.se/lasvart/>

På sid 14, stycke 2, hävdas att inom PLT i Luleå stift sker ingen avverkning av naturskogar trots den granskning som Folkbladet gjorde som tydligt visar på motsatsen.

<https://www.folkbladet.nu/2023-11-17/kyrkans-mark-var-mojligt-revir-for-tretaig-hackspett-skog-n-avverkades-acda1>

<https://www.folkbladet.nu/2023-11-19/fick-dubbla-larmrapporter-anda-kalhoggs-kyrkans-skyddsvarda-skogsmark-845cb>

På sidan 14, stycke två hävdas även att det skulle vara obligatoriskt att ange vilken hänsyn som är planerad för naturvård, kulturmiljövård, rennärning mm, när en avverkningsanmälan görs till Skogsstyrelsen. Observera att dessa uppgifter **kan** anges på blanketten men att de **inte** är obligatoriska. Huvuddelen av avverkningsanmälningarna automatgranskas och som det har uppmärksammats senaste dagarna efter dom i Mark och Miljödomstolen i Växjö så lever inte Skogsstyrelsens interna system upp till de lagar och förordningar som myndigheten är tvungna att följa i sitt arbete.

<https://www.dn.se/sverige/miljodom-skogsstyrelsen-bryter-medvetet-mot-lagen/>

På sidan 15 kommenteras SSRs skogspolicy med att ett strikt naturskydd inte skulle vara förenligt med de glesa skogar som gynnar renbete. Här vill vi kommentera att det gäller marklavar som gynnas av glesa skogar (hänglav gynnas däremot i första hand av fuktiga slutna granskogar) och att gamla tallskogar där marklaven växer naturligt är luckiga, glesa och ljusöppna. Hur detta skulle innebära att strikt naturskydd av tallhedmarker med gammal skog inte är förenligt med SSRs skogspolicy är väldigt svårt att se.

Sidan 16, stycke 3 angående PEFC märkningens trovärdighet kan det vara av intresse att från naturvårdshåll har certifieringen i princip ingen trovärdighet över huvud taget då certifieringen har väldigt låga krav och efterlevnaden bland de svenska certifierade bolag är lika dålig som när det gäller FSC certifieringen. PEFC är så väl som FSC är i mångt och mycket bara skrivbordsprodukter som används för att legitimera fortsatt ohållbara metoder i skogsbruket i stort.

Sidan 17, stycke 5 angående forskning och fakta angående att marken som lagringsplats för kol skulle påverkas mycket lite av skogsbruk finns det gott om forskning som visar på motsatsen och att den största inlagringen av kol i skogsmark sker i marker där man inte bedriver trakthyggesbruk.

Amiro et al. (2010). Ecosystem carbon dioxide fluxes after disturbance in forests of North America. Journal of Geophysical

Research 115; <https://agupubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1029/2010JG001390>

Naturskyddsföreningen
Norrbottens län

Naturskyddsföreningen
Västerbotten

Till Egendomsutskottet och Stiftsstyrelsen Luleå Stift

2023-02-20

Buchholz, T., Friedland, A., Hornig, C. E., Keeton, W. S., Zanchi, G. & Nunery, J. (2013). Mineral soil carbon fluxes in

forests and implications for carbon balance assessments. *GCB Bioenergy* 6, 305–311;

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/gcbb.12044>

Dean, C., Kirkpatrick, J. B., & Friedland, A. J. (2016). Conventional intensive logging promotes loss of organic carbon from

the mineral soil. *Global change biology* 23 (1): 1–11, doi: 10.1111/gcb.13387.

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/gcb.13387/abstract>

He, H., Jansson, P.-E., Svensson, M., Björklund, J., Tarvainen, L., Klemedtsson, L. & Kasimir, Å. (2016). Forests on drained

agricultural peatland are potentially large sources of greenhouse gases – insights from a full rotation period simulation,

Biogeosciences 13, 2305-2318; <http://www.biogeosciences.net/13/2305/2016/>

Vestin et al. (2020). Impacts of Clear Cutting of a Boreal Forest on Carbon Dioxide, Methane and Nitrous Oxide Fluxes.

Forests 2020, 11, 961; <https://www.mdpi.com/1999-4907/11/9/961>

Sidan 18, stycke 1. Vidare bör man inte jämföra hur mycket skog som finns 2024 med hur mycket skog som fanns när riksskogstaxeringen startade 1921 på grund av att det då fanns historiskt lite skog i Sverige.

Marcus Lidström, vice ordförande Naturskyddsföreningen Norrbotten

David Häggblad, ordförande naturskyddsföreningen Västerbotten